

19.6.2018

Asianumero

TEM/985/00.06.02/2018

Luonnos

Valtioneuvoston päätös huoltovarmuuden tavoitteista (2018)

Huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain (1390/1992) 2 § 2 momentin perusteella valtioneuvosto asettaa huoltovarmuudelle seuraavat yleiset tavoitteet.

1. Huoltovarmuus osana Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaa

Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa esitetään suomalaisen yhteiskunnan varautumisen yleiset periaatteet. Varautuminen toteutetaan kokonaisturvallisuuden toimintaperiaatteella, jossa yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistyönä. Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa määritellyt elintärkeät toiminnot ovat johtaminen, kansainvälinen ja EU-toiminta, puolustuskyky, sisäinen turvallisuus, väestön toimintakyky ja palvelut, henkinen kriisinkestävyys sekä talous, infrastruktuuri ja huoltovarmuus. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamista johtaa, valvoo ja sovittaa yhteen valtioneuvosto sekä kukin toimivaltainen ministeriö hallinnonalallaan.

Huoltovarmuuden turvaamiselle järjestetään elintärkeiden toimintojen ylläpitämiseksi tarvittava rahoitus ja muut resurssit. Elintärkeille toiminnoille välttämättömät kotimaiset infrastruktuurit, organisaatiot, rakenteet ja prosessit sekä niiden kansainväliset yhteydet turvataan.

Kokonaisturvallisuuden käytännön toteutus jalkautetaan hallinnonalakohtaisissa tai poikkihallinnollisissa strategioissa, toimeenpano-ohjelmissa sekä muissa asiakirjoissa. Tässä valtioneuvoston päätöksessä huoltovarmuuden tavoitteista määritellään kansallisen huoltovarmuustyön lähtökohdat, periaatteet ja kansalliset tavoitteet, joilla varmistetaan huoltovarmuuden toteutuminen jatkuvasti muuttuvassa toiminta- ja turvallisuusympäristössä.

2. Huoltovarmuuden toteuttamisen periaatteet

Huoltovarmuudella tarkoitetaan väestön toimeentulon, maan talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta välttämättömän kriittisen tuotannon, palvelujen ja infrastruktuurin turvaamista vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Kansallisen huoltovarmuuden lähtökohtina ovat toimivat kansainväliset markkinat, monipuolinen teollinen ja muut tuotannollinen pohja, vakaa julkinen talous ja kilpailukykyinen kansantalous. Huoltovarmuuden turvaaminen tukeutuu toimiviin kansainvälisiin poliittisiin, taloudellisiin ja teknisiin yhteyksiin sekä näiden jatkuvuuteen.

Huoltovarmuuden kehittäminen ja varautumistoimien yhteensovittaminen kuuluvat eri ministeriöille riippuen niiden toimialasta ja Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa erikseen määritellyistä vastuista. Kukin ministeriö ohjaa ja seuraa toimialallaan yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseen liittyvien tehtävien toteuttamista ja näiden edellyttämän toimintakyvyn kehittämistä. Kukin ministeriö

kehittää huoltovarmuutta omalla toimialallaan. Huoltovarmuustoimenpiteiden yhteensovittaminen kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle.

Huoltovarmuustoimenpiteiden keskeinen perusta on julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuus, joka on yksityiselle sektorille vapaaehtoista. Huoltovarmuuskeskuksen tehtävä on edistää elinkeinoelämän vapaaehtoista varautumista, mukaan lukien jatkuvuudenhallintaa. Tätä työtä se toteuttaa huoltovarmuusorganisaation kautta ja avulla.

Huoltovarmuuskeskuksen odotetaan järjestävän toimintansa tavalla, joka ei vaaranna taloudellisten toimijoiden välistä kilpailuneutraliteettia, ellei siihen ole maanpuolustuksen tai kansallisen turvallisuuden kannalta perusteltuja painavia syitä. Viranomaisena Huoltovarmuuskeskuksen ei myöskään tule toimia elinkeinonharjoittajana eikä ottaa merkittäviä taloudellisia riskejä, ellei tämä ole sen tehtävien kannalta välttämätöntä.

Vapaaehtoisuuteen perustuvan kumppanuuden lisäksi huoltovarmuutta turvataan eräillä toimialoilla myös velvoittavilla säädöksillä. Eri hallinnonaloilla kehitetään lainsäädäntöä, jonka perusteella viranomaiset voivat luoda huoltovarmuutta tukevia rakenteita ja toimintamalleja sellaisia tilanteita varten, joissa markkinat eivät riitä ylläpitämään tarvittavaa huoltovarmuuden tasoa. Myös valtion ennakoiva varautuminen huoltovarmuutta vaarantaviin omistusrakenteiden muutoksiin kuuluu olennaisesti tähän kokonaisuuteen. Julkisten hankintojen mahdollinen kriittinen merkitys huoltovarmuuteen tunnistetaan ja otetaan näissä hankinnoissa huomioon huoltovarmuuden kannalta kriittisten julkisten palvelujen ja toimintojen jatkuvuuden turvaaminen.

Varautumisesta ja pelastustoimesta sekä sosiaali- ja terveydenhuollosta vastaavat maakunnat ja viranomaiset kehittävät yhdessä järjestöjen kanssa väestön kriisinsietokykyä vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Nämä tukevat ohjeistuksella ja viestinnällä väestön valmiutta lievittää häiriötilanteiden välittömiä vaikutuksia sekä kykyä sopeutua pitkäkestoisten häiriötilanteiden ja poikkeusolojen vaikutuksiin. Viranomaiset selvittävät kansallisen tason materiaaliset valmiudet operoida laajoissa ja pitkäkestoisissa onnettomuus- tai vakavissa häiriötilanteissa.

Eri hallinnon- ja toimialojen varautumisen ja huoltovarmuuden yhteensovittamista kehitetään sekä valtakunnallisella että alueellisella tasolla. Alueellisella ja paikallisella tasolla varautuminen sovitetaan yhteen maakuntauudistuksen rakenteiden kanssa. Varautumisesta ja huoltovarmuudesta vastaavat viranomaiset ja huoltovarmuusorganisaatio ylläpitävät ja kehittävät huoltovarmuuden turvaamiseksi tarvittavaa poikkihallinnollista varautumista alue- ja maakuntatasolla sekä varmistavat osaltaan elinkeinoelämän, julkishallinnon ja kolmannen sektorin yhteistoiminnan ja tiedonvaihdon alueellisella tasolla. Alueellinen elinkeinoelämän varautumisen kehittäminen on osa valtakunnallisia elinkeinoelämän varautumisen järjestelyitä ja valtakunnallista huoltovarmuusorganisaatiota.

Ahvenanmaan huoltovarmuus kuuluu osaksi maakunnan ja osaksi valtakunnan lainsäädäntövallan alaisuuteen. Lainsäädäntövallan jako riippuu siitä, onko huoltovarmuuteen liittyvä sektori säädetty kuuluvaksi maakunnan vai valtakunnan toimivalta-alueeseen Ahvenanmaan itsehallintolain mukaan. Viranomaiset tekevät yhteistyötä varautumisasioissa sen mukaan, kuin mitä asetuksessa poikkeusoloihin varautumista koskevien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa (900/2000) säädetään.

3. Huoltovarmuuden kansalliset tavoitteet

Kansallisen huoltovarmuuden strateginen tavoite on turvata kriittisten infrastruktuurien, tuotannon ja palveluiden toimivuus siten, että ne kykenevät täyttämään väestön, talouselämän ja maanpuolustuksen välttämättömimmät perustarpeet kaikissa olosuhteissa. Huoltovarmuustyön tavoitteena on, että vakavimmat poikkeusolot voidaan hoitaa kansallisin toimenpitein. Puolustusvoimien sodan ajan suorituskyvyt perustuvat suurelta osin muulta yhteiskunnalta ja elinkeinoelämäältä saataviin resursseihin, mikä edellyttää sotilaallisen varautumisen ja siviiliyhteiskunnan varautumistoiminnan yhteensovittamista.

Huoltovarmuustoiminnan painopistettä suunnataan lisääntyvästi kriittisen infrastruktuurin toimintakyvyn varmistamiseen materiaallisen varautumisen lisäksi. Kriittisen infrastruktuurin varautumista kehitetään sen keskeisiin osa-alueisiin keskittyvillä ohjelmilla. Huoltovarmuustoiminnan varoja ja resursseja kohdennetaan lisääntyvästi näiden ohjelmien toteuttamiseen. Erityisiä painopisteitä kriittisen infrastruktuurin toimintakyvyn turvaamisessa ovat energiansaannin varmistaminen, elinkeinoelämän kyberturvallisuushuoltoon varautumisen ja niistä toipumisen tukeminen, digitaalisen yhteiskunnan tietojärjestelmien sekä viestintäpalveluiden ja -verkkojen varmistaminen, turvatut paikannus- ja aikatietojärjestelmät sekä toimivat liikenne- ja logistiset palvelut ja liikenneverkot.

Huoltovarmuustoiminnan kansallista osaamisperustaa pyritään lisäämään. Erityisesti vahvistetaan huoltovarmuustoimenpiteiden kohdentamista ja mitoittamista tukevaa analyysi- ja tutkimustoimintaa sekä verkostojen toimintakyvyn varmistamista. Varautumisen ja suunnitelmien toimivuutta eri tilanteissa testataan ja arvioidaan harjoituksin, tutkimuksin ja selvityksin.

4. Huoltovarmuuden kansainvälinen, eurooppalainen ja globaali ulottuvuus

Kansainvälisten keskinäisriippuvuuksien ja globaalien arvoketjujen merkityksen kasvu edellyttää alati kehittyvää kansalliset rajat ylittävää yhteistyötä huoltovarmuuden kannalta kriittisten materiaalien ja resurssien saatavuuden turvaamiseksi.

Suomen lähialueiden heikentynyt turvallisuusympäristö nostaa esiin uhkia huoltovarmuudelle. Riski esimerkiksi kriittisten yhteyksien häiriöille on olemassa. Ulkoisen toimintaympäristön muutokset koostavat huoltovarmuuden merkitystä yhteiskunnan perustoimintojen ja valtion suvereenin päätöksenteon mahdollistajana. Sotilaallisten kriisien ennakkovaroitusajaksi on lyhentynyt ja kynnys voimankäyttöön on alentunut. Samanaikaisesti yhteiskunnan haavoittuvuus on lisääntynyt.

Rajat ylittävät uhat, erityisesti kyberuhat kriittistä infrastruktuuria vastaan, hybridi-vaikuttaminen ja CBRNE-uhat, voivat häiritä huoltovarmuuden tavoitteiden toteuttamista. Kybertoimintaympäristön uhat ja hybridi-vaikuttaminen ovat luonteeltaan rajat ylittäviä, joten niihin ei voida varautua tehokkaasti pelkästään kansallisin toimin. Myös ilmastonmuutoksesta johtuvat uhat, suuret väestöliikkeet, tartuntataudit (pandemiat) ja säteilyonnettomuudet ovat lähtökohtaisesti rajat ylittäviä ja vaativat tiivistä kansainvälistä varautumisyhteistyötä.

Euroopan unionin sisämarkkinoiden ja turvallisuusrakenteiden toimivuus on olennaista Suomen huoltovarmuustoimenpiteille. Viranomaiset vaikuttavat omalla toimialallaan aktiivisesti huoltovarmuuskäytännön ottamiseksi huomioon Euroopan unionin päätöksenteossa, lainsäädännössä ja sen täytäntöönpanossa. Euroopan unionin vahvistaminen turvallisuusyhteisönä voi edistää myös kansallisen huoltovarmuuden tavoitteita.

Huoltovarmuuden kansainvälisen toimintaympäristön muutokset sekä kasvava ja syvenevä riippuvuus kansainvälisistä verkostoista ja yhteiskäyttöalueista edellyttävät, että huoltovarmuustoiminta tapahtuu harkitusti ja suunnitellusti Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisen tavoitteenasettelun ja päätöksenteon asettamissa puitteissa. Kansallisten huoltovarmuustoimenpiteiden mahdolliset vaikutukset Suomen kansainvälisiin sitoumuksiin ja turvallisuusympäristöön on huomioitava huoltovarmuustoimenpiteiden suunnittelussa.

Huoltovarmuuteen kohdistuvien riskien tehokas hallinnointi edellyttää syvenevää yhteistyötä kumppanimaiden kanssa. Kahdenvälistä yhteistyötä Ruotsin ja Norjan kanssa pyritään syventämään olemassa olevien kahdenvälisten sopimusten ja tarvittaessa uusien järjestelyjen puitteissa. Kahdenvälisen yhteistyön lisäksi kehitetään laajempaa pohjoismaista varautumisyhteistyötä. Muita kahdenvälisiä suhteita huoltovarmuustyön edistämiseksi voidaan kehittää sekä tapauskohtaisesti että uusien, laajempien kahdenvälisten sopimusten tai järjestelyjen puitteissa. Eri hallinnonalojen sekä Huoltovarmuuskeskuksen ja huoltovarmuusorganisaation edustajat osallistuvat Naton siviilivalmiussektorin toimintaan ja tiedonvaihtoon Suomen ja Naton välisen kumppanuusyhteistyön puitteissa.

5. Kriittisen infrastruktuurin suojaaminen

Kriittisellä infrastruktuurilla tarkoitetaan niitä perusrakenteita, palveluja ja niihin liittyviä toimintoja, jotka ovat välttämättömiä yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ylläpitämiseksi. Kriittiseen infrastruktuuriin kuuluu sekä fyysisiä laitoksia ja rakenteita että sähköisiä toimintoja ja palveluja. Muun muassa energian tuotanto-, siirto- ja jakelujärjestelmät, liikenne- ja logistiset palvelut ja liikenneverkot, digitaalisen yhteiskunnan tietojärjestelmät sekä viestintäverkot ja -palvelut, maksuliikennejärjestelmät, turvatut paikannus- ja aikatietojärjestelmät sekä vesi- ja jätehuolto ovat osa kriittistä infrastruktuuria. Kriittistä infrastruktuuria ylläpitävät suurelta osin elinkeinoelämän toimijat, joiden toiminnot ovat usein keskinäisriippuvaisia. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen, väestön terveyden, hyvinvoinnin ja toimeentulon, maan talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta välttämätön kriittinen infrastruktuuri tulee kyetä turvaamaan vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Tämän tavoitteen toteutumiseksi tarvitaan sääntelyn lisäksi julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyötä.

5.1. Digitaalinen yhteiskunta

Digitalisaatio on keskeinen osa kaikkia yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja. Digitaalinen yhteiskunta käsittää tietojärjestelmät sekä viestintäverkot ja -palvelut, tieto-omaisuudet ja tiedon hyödyntämisen. Digitaalinen yhteiskunta käsittää myös automaation, tekoälyn, paikannus- ja aikatietojärjestelmät sekä viranomaisten erilaiset ohjaus- ja hallintajärjestelmät. Kriittiset toiminnot, maanpuolustus sekä kansalaisten toimeentulo ovat kasvavassa määrin riippuvaisia näiden rakenteiden ja palveluiden toiminnasta. Digitaalisen yhteiskunnan toiminta on puolestaan täysin riippuvainen luotettavasta sähkösaunnasta.

Huoltovarmuuden ensisijaisena tavoitteena on varmistaa kriittisten toimintojen välttämättä tarvitsemien digitaalisen yhteiskunnan verkkojen ja palveluiden toimivuus ja niiden häiriösietoisuus ja palautumiskyky sekä tiedon hyödynnettävyys ja tieto-omaisuuksien saatavuus siten, että niihin voidaan luottaa myös vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Tavoitteena on myös ohjata kriittisiä toimintoja käyttämään rakenteita, palveluja ja tieto-omaisuuksia turvallisesti sekä kriittisimmiltä osiltaan hyödyntämään erityisesti turvattuja digitaalisia rakenteita, palveluja ja tietoja. Painopisteinä ovat kriittisten toimintojen kyberturvallisuuden kehittäminen asetettujen vaatimusten mukaiseksi sekä kansainvälisten tietoliikenneyhteyksien varmentaminen. Kriittisten tietojen turvallisesta säilyttämisestä on huolehdittava. Lisäksi valtio varmistaa tarvittavin toimenpitein keskeisiin kansallisiin turvallisuusetiuihin liittyvän kriittisen teknologiaosaamisen sekä palvelutuotannon saatavuuden.

Toimivuuden varmistamisessa ja häiriösietokyvyssä otetaan erityisesti huomioon kyberturvallisuus, mutta huolehditaan myös valvonta- ja hallintajärjestelyistä sekä fyysisestä ja teknisestä suojaamisesta, redundanssista ja viankorjauskyvystä, sähkön, varaosien, osaamisen ja muiden välttämättömien resurssien saatavuudesta sekä toiminta- ja toimittajaverkoston varmistamisesta ja harjoittamisesta.

5.2. Finanssiala

Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen kannalta kriittiset finanssialan toiminnot käsittävät rahoitus- ja vakuutuspalvelujen tarjoamisen, kaiken maksuliikenteen, arvopaperien selvitys-, toimitus- ja säilytystoiminnan, arvokuljetukset, eläkkeiden ja muiden toistuvaissuoritusten sekä maataloustukien maksutukset, korttimaksamisen infrastruktuurin ja korttivarmennukset sekä päivittäistavarakaupan finanssitoiminnot. Yhteiskunta ja sen kriittiset toiminnot ovat erittäin riippuvaisia täysin digitaalisen yhteiskunnan palvelujen varaan rakentuvan finanssialan luotettavasta ja katkottomasta toiminnasta. Finanssiala on puolestaan erittäin riippuvainen luotettavasta digitaalisen yhteiskunnan laaja-alaisesta toiminnasta sekä jatkuvasta sähkösaunnasta.

Yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömien rahoitusmarkkinapalvelujen jatkuvuus varmistetaan. Erityisesti on huolehdittava varajärjestelyistä, joilla turvataan pankkien välinen maksuliikenne, arvopaperien selvitys-, toimitus- ja säilytystoiminta sekä eläkkeiden, muiden toistuvaissuoritusten ja maataloustukien maksutukset myös silloin, jos näiden toimintojen kannalta kriittiset järjestelmät Suo-

messa tai maan rajojen ulkopuolella eivät ole käytettävissä. Väestön vähimmäistoimeentulosta huolehtimista laajoissa tietojärjestelmähäiriöissä parannetaan varamenettelyjä kehittämällä. Varautumis-työssä pitää huomioida myös nopeasti kehittyvät uudet palvelumuodot. Yhteiskunnan toimivuuden kannalta on oleellista huolehtia kansalaisten toimeentulolle välttämättömästä maksuliikenteestä mukaan luettuna päivittäistavarakaupan ja polttoainejakelun edellyttämä maksaminen.

5.3. Logistiset verkostot ja palvelut

Logistiikan huoltovarmuuden perustana ovat olemassa olevat kansainvälisesti kilpailukykyiset ja toimintavarmat logistiset verkostot ja palvelut sekä niiden ohjausjärjestelmät. Varautumisen tavoitteena on verkostojen ja palvelujen toiminnan jatkuvuuden turvaaminen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Jatkuvuuden turvaamisessa on huomioitava myös sähkön, polttoaineiden ja tietoteknisten palvelujen saannin sekä maksuliikenteen varmentaminen.

Kriittisten logististen toimintojen tarvitsemien liikennepalveluiden ja liikenneverkkojen käytettävyys ja palautumiskyky turvataan sekä ulkomaankaupassa että kotimaassa. Varautumisen pääpaino on kotimaassa kriittisen elinkeinoelämän ja yhteiskunnan toimivuuden sekä väestön toimeentulon edellyttämien liikenne- ja kuljetuspalveluiden turvaamisessa. Suomen sijainnista johtuen varautumisessa painotetaan ulkomaankaupan edellyttämien ympärivuotisten merikuljetusten sekä kriittisten satamien ja niiden toimintaa tukevien liikenneverkostojen toimivuutta.

Kriittisten logististen verkostojen ja palvelujen toimivuuden edellyttämän kaluston sekä ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys ja käytettävyys varmistetaan. Elinkeinopoliittisin toimenpitein pidetään yllä merenkulkuelinkeinon riittävää kansainvälistä kilpailukykyä.

Työssäkäyntiliikenne pääkaupunkiseudulla ja muissa suurimmissa asutuskeskitymissä sekä valtakunnallisesti kriittisimmät palvelukuljetukset varmistetaan, erityisesti yhteiskunnan tuottamat liikennepalvelut varmistetaan.

Yhteiskunnan toiminnan edellyttämien kuljetus- ja liikennepalveluiden käytettävyys ja saatavuus varmistetaan normaaliolojen häiriötilanteissa ja myös poikkeusoloissa liikennealan toimijoille asetetuilla varautumisvelvollisuuksilla. Erityisesti on sovittava yhteen siviiliyhteiskunnan ja sotilaallisen maanpuolustuksen logistiset tarpeet siten, että molemmille varmistetaan riittävät toiminnan edellytykset Puolustusvoimien valmiutta kohotettaessa ja poikkeusoloissa.

5.4. Media

Media käsittää journalistisiin periaatteisiin sitoutuneiden joukkotiedotusvälineiden sisällöntuotannon, julkaisun fyysisessä ja sähköisessä muodossa sekä jakelun kohdennetusti tai massamaisesti. Median muodot ja kuluttajien käyttötottumukset muuttuvat erittäin nopeasti. Median sisällön jakelu yhdistyy muun verkkosisällön ja myös fyysisen materiaalin, kuten postin, jakeluun.

Yhteiskunnan turvallisuutta ja vastuullista sananvapautta tukevan, vapaan ja moniäänisen median toimintaedellytyksien turvaaminen kaikissa olosuhteissa on yhteiskunnan turvaamisen painopisteitä. Joukkoviestinnän ja sen infrastruktuurien turvaaminen on välttämätöntä.

Media on myös informaatiovaikuttamisen kohde. Sosiaalinen media on tärkeä osa mediaympäristöä. Myös väärät tiedot leviävät nopeasti sosiaalisen median palveluissa. Niitä voidaan käyttää tahallisen ja vahingollisen informaatiovaikuttamisen välineinä. Journalististen prosessien ulkopuolisten sisältöjen vaikutuksia turvallisuuteen ja huoltovarmuuteen on kyettävä seuraamaan.

6. Energia-alan varautuminen

Energiahuoltovarmuuden lähtökohtina ovat toimivat energiamarkkinat, pitkäjänteinen ja selkeä investointeja kannustava energiapolitiikka sekä energiatehokkuus. Energiahuoltovarmuuden tulee perustua monipuolisiin energialähteisiin ja polttoaineisiin, sähkön ja lämmön tuotantojen kannalta luotettavaan ja hajautettuun energiantuotantoon sekä toimintavarmoihin siirto- ja jakelujärjestelmiin.

Keskeiset ilmastopoliittiset tavoitteet tuottavat haasteita energiahuoltovarmuuden toteuttamiselle ja voivat olla jopa ristiriidassa huoltovarmuuden tavoitteiden kanssa. Siirtymä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa edellyttää energian huoltovarmuuteen ja poikkeuksellisiin tilanteisiin liittyvien näkökohtien uudelleenarviointia.

Suomessa tuotettavan sähkön kilpailukyky määräytyy alueellisilla ja eurooppalaistuvilla sähkön tukumarkkinoilla, joiden kehittäminen on tärkeää myös huoltovarmuuden kannalta. Kotimaisen sähkön tuotantokapasiteetin arvioidaan jäävän alijäämäiseksi huippukulutustilanteissa tulevana talvikausina. Kotimaisen sähköntuotannon riittävän omavaraisuuden turvaaminen on energiahuollon kannalta ensiarvoisen tärkeää. Samalla tulee turvata sähkönsiirtoyhteyksien riittävä määrä ja toimivuus.

Mahdollinen sähkömarkkinoita täydentävä reservikapasiteetti ei saa häiritä markkinoiden toimintaa eikä aiheuttaa epäreilua kilpailuetua markkinatoimijoille. Yhdistetyn sähkön ja lämmöntuotannon toimintaedellytyksiä kehitettäessä huomioidaan sen merkitys sekä sähkön että kaukolämmön huoltovarmuuden kannalta.

Sähkön tuotantorakenteen muuttuessa sääriippuvaisen uusiutuvan energian tuotannon (tuuli- ja aurinkoenergia) vaikutus huoltovarmuuteen otetaan huomioon sähköjärjestelmää kehitettäessä.

Sähköjärjestelmän vakavien häiriötilanteiden varalta sähköntuotannon, -siirron ja -jakelun palauttamisen toimenpiteet ja järjestelmät suunnitellaan, toteutetaan ja harjoitellaan toimiviksi kokonaisuuksiksi. Sähköjärjestelmän vakavissa häiriötilanteissa tarvittavien sähkösaarekkeiden sijainnit ja toiminta määritellään. Yhteiskunnan yleistä kriisinsietokykyä sähköjärjestelmän vakavien häiriötilanteiden varalta vahvistetaan.

Energia-alan toimijoiden kykyä sähköiseen puheviestintään laajassa ja pitkäaikaisessa sähkökatkossa parannetaan. Tavoitteena on koko valtakunnan kattava yhtenäinen puheviestintäjärjestelmä, joka toimii vähintään 24 tuntia sähkönjakelun häiriötilanteessa.

Kaukolämmön toimitusvarmuuden turvaamiseksi kaukolämpöyhtiöt laativat varautumissuunnitelmat sekä osallistuvat muuhun varautumis- ja valmiussuunnittelua edistävään toimintaan. Alan toimijat otavat huomioon varautumissuunnitelmassaan vakavien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen varalta riittävien polttoainevarastojen sijoittamisen tuotantolaitoksille sekä varautuvat sähkökatkoksiin. Turvepolttoaineen huoltovarmuus sähkön ja lämmön yhteistuotannossa turvataan. Saatavuuden varmistamiseksi sääriskien varalle tavoitteena on, että maassa on noin puolen vuoden käyttöä vastaavat turvevarastot turvetuotantokauden alkaessa. Maakaasumarkkinoita sekä kaasun siirtoverkkoa ja muuta infrastruktuuria kehitettäessä otetaan huomioon huoltovarmuustarpeet erityisesti monipuolistamalla kaasun hankintalähteitä.

Fossiilisista ja uusiutuvista lähteistä valmistettujen öljytuotteiden jalostus ja jakelulogistiikka säilytetään riittävällä tasolla maan energiahuoltovarmuuden turvaamiseksi. Kotimaisten puusta tuotetun energian sekä turpeen merkitys otetaan huomioon logistiikkainfrastruktuuriin ja -palveluiden riittävyyden ylläpitämisessä.

Tuontiin perustuvan energian saantihäiriön varalta ja kansainvälisten sopimusvelvoitteiden täyttämiseksi Huoltovarmuuskeskus pitää tuontipolttoaineita valtion varmuusvarastoissa siten, että maassa on käytettävissä keskimäärin viiden kuukauden normaalikulutusta vastaavat tuontipolttoainevarastot. Varastomäärien mitoituksessa öljytuotteiden käyttö maakaasun varapolttoaineena otetaan huomioon ainoastaan yhdyskuntien energiahuollossa.

Valtion varmuusvarastoille asetetut tavoitetasot voidaan tarvittaessa alittaa enintään kahden viikon keskimääräistä kulutusta vastaavalla määrällä kohtuulliseksi ajaksi huoltovarmuuden vaarantumatta. Tämä osa valtion varmuusvarastoista voidaan tarvittaessa sijoittaa lyhytaikaisesti toiseen Itämeren alueella sijaitsevaan EU-jäsenvaltioon. Kukin raakaöljyn tai öljytuotteen maahantuoja voi pitää varastointivelvoitteestaan enintään 30 % Euroopan talousalueella (ETA) Suomen ulkopuolella.

Liikennepolttoaineina käytettävien nestemäisten biopolttoaineiden ja -komponenttien sekä energiantuotannossa käytettävän biomassan määrä- ja laatu on tarvittavassa määrinotettava huomioon tuontipolttoaineiden varastointivelvoitetta määrättäessä. Velvoitevarastointilainsäädäntöä kehitetään tämän tavoitteen mukaisesti. Liikennepolttoaineiden alueellisesti keskeisimpien jakeluasemien toimintakykyä sähkönjakelun ja tietojärjestelmien häiriötilanteissa parannetaan. Siviililentoliikenteen tarvitseman lentopetrolin käytettävyys häiriötilanteissa varmistetaan.

Valtiolla tulee olla osake-enemmistö ja suora määräysvalta sähkön kantaverkonhaltijassa ja maakaasun siirtoverkonhaltijassa. Lainsäädännöllä varmistetaan sähkön kantaverkon ja kaasun siirtoverkon sekä näiden järjestelmävastaavien toimintakyky ja ohjataan niiden toimintaa poikkeusoloissa.

7. Kriittisen tuotannon ja palveluiden turvaaminen

7.1. Vesihuolto

Laadukas vesihuolto on keskeinen yhteiskunnan perustoiminto. Vesihuolto on turvattava kotitalouksille, yhdyskunnille, sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköille, elintarviketuotannolle, sotilaalliselle maanpuolustukselle sekä huoltovarmuuskriittiselle tuotannolle ja palveluille. Vastuuviranomaiset, vesihuoltolaitokset ja veden käyttäjät huolehtivat vesivarojen kestävästä käytöstä sekä tekevät yhteistyötä häiriötilanteisiin varautumiseksi. Vesihuoltolaitokset varautuvat häiriöihin mukaan lukien fyysinen ja kyberturvallisuus, energian sekä kriittisten vesikemikaalien ja tarvikkeiden ja varaosien saantihäiriöt, poikkeukselliset sää- ja raakavesitilanteet sekä osaavan korjaustyövoiman käytettävyys. Vesihuollon kannalta keskeiset laboratorion palvelut varmistetaan huomioiden kemialliset, biologiset ja säteilyvaaratilanteet. Vesihuoltolaitokset selvittävät yhteistyössä energia-, laite- ja kemikaalitoimittajien kanssa edellytyksiä luoda järjestelmä kriittisten tuotantotehtäviensä jakeluhäiriön hallintaan ja etenevät mahdollisuuksien mukaan järjestelmän toteutukseen. Vesihuoltolaitokset sekä kunnat laitosten omistaja-ohjaajina varmistavat, että vesi- ja viemäriverkostojen infrastruktuuriin toteutetaan toimintavarmuuden turvaavat investoinnit.

Kunnat, maakunnat, vesihuoltolaitokset sekä muut alueelliset toimijat yhteistyössä kehittävät ja soveltavat yhteen vesihuoltoon ja muuhun yhdyskuntatekniikkaan liittyvää jatkuvuudenhallintaa ja varautumista. Huoltovarmuuskriittiset toimipisteet määrittelevät tarpeensa ja mahdollisuuksien mukaan varmistavat vedensaantinsa vaihtoehtoiset toimituslähteet yhteistyössä vesihuoltolaitosten kanssa. Kotitalouksille annetaan ohjeet toiminnasta vesikatkoksen, veden pilaantumisen ja muiden häiriöiden varalta. Huoltovarmuusorganisaatio tukee osaltaan vesihuoltoalan varautumistyötä kansallisella ja alueellisella tasolla.

7.2. Teollisuus

Suomen talous on riippuvainen menestyvästä vientiteollisuudesta. Suomalaisen teollisuuden toimintaympäristön ja kilpailukyvyn varmistaminen on huoltovarmuuden perusta. Myös huoltovarmuuskäytännöstä teollisuuspolitiikan tulee kannustaa investoimaan Suomeen. Tällöin valtio edistää eri politiikkaloikoilla ja kaikkien ministeriöiden toimin huoltovarmuudelle kriittisen teollisuuden tuotannon, tarvittavan osaamisen ja tuotekehityksen sekä tutkimuksen säilymistä Suomessa. Elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä turvataan muun muassa huolehtimalla yhteiskunnan perustoimintojen jatkuvuudesta, kansainvälisesti kilpailukykyisestä työvoima- ja elinkeinopolitiikasta, merellisen logistiikan ja satamatoimintojen sekä kotimaan sisäisen logistiikan varmistamisesta. Huoltovarmuuskäytännöstä on lisäksi tärkeää, että elinkeinoelämälle ja yhteiskunnan toiminnalle keskeinen sähkön ja lämmön tuotannon kannalta luotettava tuotantokapasiteetti säilyy kotimaassa.

Suomalainen elinkeinoelämä toimii kansainvälisillä markkinoilla ja avoimessa, globaalissa kilpailutilanteessa. Teollisuuden tuottama huoltovarmuus rakentuu voimakkaasti näiden kansainvälisten, verkottuneiden markkinoiden toimintavarmuuteen. Euroopan unionin sisämarkkinat muodostavat kotimarkkinat usealle teollisuuden toimialalle. Suomessa toimivat kansainväliset yritykset ovat keskeinen osa suomalaista elinkeinoelämää ja huoltovarmuutta.

Huoltovarmuusorganisaatio tukee yritys- ja toimialakohtaista varautumista sekä jatkuvuudenhallintaa ja varmistaa osaltaan elinkeinoelämän kriittisten materiaalien ja varaosien sekä osaamisen saatavuutta turvaavia toimenpiteitä normaali- ja poikkeusoloissa. Globaalien raaka-aineiden saatavuuden kehittymistä tarkastellaan huoltovarmuusorganisaation puitteissa, mukaan lukien kriittiset metallit.

7.3. Infrastruktuurin rakentaminen ja kunnossapito

Rakentaminen sekä rakennetun ympäristön korjaus ja kunnossapito ovat välttämättömiä väestön, elinkeinoelämän sekä maanpuolustuksen tarvitseman infrastruktuurin toimivuudelle. Rakentamisen kapasiteetin nopea saatavuus kriittisen liikenneverkkojen, tietojärjestelmien ja viestintäverkkojen, energia- verkkojen, energian tuotantolaitosten sekä vesihuollon korjaustoimintaan vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa varmistetaan.

Rakentamisessa ja rakennustuoteteollisuudessa varaudutaan tukemaan Puolustusvoimia valmiutta kohotettaessa ja poikkeusoloissa. Puolustusvoimat ja rakennusteollisuus ylläpitävät ja kehittävät valmiusrakentamisen sopimusjärjestelyjä. Vastuuviranomaiset luovat suunnitelmat ja hallinnollisen valmiuden toteuttaa nopeasti laajoja maanpuolustuksen vaatimia rakennushankkeita.

7.4. Elintarvikehuolto

Toimiva elintarvikehuolto on yhteiskunnan elintärkeä toiminto. Kotimaisen alkutuotannon monipuolisuus, kriittiset tuotantopanokset ja riittävä laajuus turvataan. Valtioneuvosto vaikuttaa Euroopan unionin maatalouspolitiikkaan siten, että yhteinen maatalouspolitiikka ja kansalliset toimet mahdollistavat maatalouden toimintaedellytykset Suomessa ja turvaavat siten huoltovarmuuden kannalta riittävän omavaraisen kotimaisen alkutuotannon.

Kotimaassa toimiva elintarviketeollisuus ja joustava päivittäistavara- ja elintarvikehuolto turvataan varmistamalla markkinoiden toimintaedellytykset vakavien häiriöiden ja poikkeusolojen varalta. Elintarvikehuolto on riippuvainen muista huoltovarmuuskriittisistä toiminnoista, kuten raaka-aineiden tuotannosta, energian saannista, tietojärjestelmistä sekä viestintäverkoista ja -palveluista, maksuliikennejärjestelmistä, kuljetuslogistiikasta ja vesihuoltopalveluista.

Erityisenä kehityskohteena on koko elintarvikeketjun logistiikan toimintavarmuuden kehittäminen alkutuotannosta vähittäiskauppaan asti. Vaikeasti ennakoitavien, laaja-alaisten luonnonilmiöiden ja ympäristönettömyyksien vaikutuksia kotimaiseen elintarvikehuoltoon tarkastellaan mahdollisten huoltovarmuustoimenpiteiden näkökulmasta.

Valtion varmuusvarastoissa pidetään viljaa kotimaisen tarjonnan varmistamiseksi normaaliolojen vakavien häiriötilanteiden sekä poikkeusolojen varalta siten, että maassa käytettävissä oleva määrä vastaa vähintään kuuden kuukauden keskimääräistä kulutusta ihmisravinnoksi. Lisäksi varmuusvarastoidaan alkutuotantoa varmistavia siemeniä, rehuvalkuaista ja muita välttämättömiä tuotantopanoksia. Kasvinjalostukseen ja lajikkeiden ylläpitoon varataan riittävät taloudelliset resurssit.

Kunnat ja maakunnat turvaavat vastuullaan olevien ruokapalveluiden jatkuvuutta vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Keskeiset ruokapalveluiden tuottajat kehittävät jatkuvuudenhallintaansa huoltovarmuusorganisaation tukemana.

Päivittäistavara- ja elintarvikehuollon keskeinen toiminta-ajatus on, että viranomaiset yhteistyössä elinkeinoelämän ja kaupan toimijoiden kanssa varmistavat markkinoiden toimintaedellytysten turvaamisen sekä resurssien käytön ja toimijoiden ohjauksen. Maa- ja metsätalousministeriö yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa varautuu ohjaamaan vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa voimavarojen ja alkutuotannon tuotantopanosten käyttöä, elintarvikkeiden tuotantoa ja tarjontaa huoltovarmuuden kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla.

7.5. Sosiaali- ja terveydenhuolto sekä lääkehuolto

Kehittyvä ja suorituskykyinen sosiaali- ja terveydenhuolto on väestön toimintakyvyn ja hyvinvoinnin, talouselämän jatkuvuuden sekä maanpuolustuksen keskeinen edellytys. Sosiaali- ja terveydenhuollossa toimivat palveluiden tuottajina sekä julkiset että enenevässä määrin yksityiset toimijat. Verkostomaisen, usein globaalin toimintaympäristön voimakas kehittyminen, muun muassa esineiden internet ja tekoäly, asettavat uusia vaatimuksia sosiaali- ja terveydenhuollon tulevaisuuden varautumiselle.

Terveydenhuollon huoltovarmuus perustuu kansainvälisiin lääke-, hoitotarvike- ja lääkintälaitemarkkinoihin. Sosiaali- ja terveysministeriö arvioi ja kehittää yhteistyössä huoltovarmuusorganisaation kanssa tärkeimpien lääkkeiden, mukaan lukien eläinlääkkeiden, ja terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden velvoite- ja varmuusvarastointia vakavien häiriötilanteiden, tartuntatautien ja poikkeusolojen varalta. Lääkkeiden velvoitevarastointilainsäädännön toimivuus uusissa sote-rakenteissa arvioidaan ja toteutetaan tarvittavat muutokset.

Sosiaali- ja terveydenhuollon materiaalsen varautumisen tavoitteet ja palvelutaso häiriötilanteissa määritellään huomioiden uusi sote-järjestämismalli.

Markkinoiden ja alueellisten viranomaisten ylläpitämää huoltovarmuutta täydennetään kansallisesti siltä osin, kuin se ei ole mahdollista paikallisin tai alueellisin voimavaroin. Sosiaali- ja terveydenhuollon huoltovarmuutta tuetaan myös kansainvälisin toimin kehittämällä yhteistyöverkostoa ja edellytyksiä avun antamiseen ja vastaanottamiseen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon huoltovarmuuden kehittämisessä painotetaan kriittisiä toimintoja, joiden tarve on suuri tai kasvaa vakavissa häiriö- ja poikkeusoloissa (kriisispesifiset toiminnot). Elintärkeitä palvelu- ja tarvikehankintoja tarkastellaan arvoketjuina tai verkostoina, joiden toimivuuden infrastruktuuririippuvuus ja muut haavoittuvuustekijät sekä niiden vaikuttavuus arvioidaan. Tarvittavat varautumis- ja valvontatoimenpiteet määritellään ja toteutetaan.

Sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän palvelutuotannossa ja materiaalisessa varautumisessa otetaan huomioon Puolustusvoimien tukeutuminen julkiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen, alue- ja paikallistason varautumista ja valmiutta ylläpidetään ja kehitetään siirtymävaiheen aikana sekä siirryttäessä uusiin maakunta- ja sote-rakenteisiin. Huoltovarmuusorganisaation toimintamalleja kehitetään vastaamaan uudistuvaa sote-järjestämismallia.

7.6. Jätehuolto

Huoltovarmuuden ja jätehuollon operatiivisten toimintojen varmistamiseksi suunnitellaan ja edistetään varautumista jätehuoltojärjestelmän häiriötilanteisiin sekä muissa yhteiskunnan häiriötilanteissa syntyvien jätteen jätehuoltoon. Lisäksi tuetaan alan organisaatioiden ja yritysten jatkuvuus suunnittelua ja varautumista sekä selvitetään alan toiminnallisen ja materiaalsen valmiuden parantamista ja logististen järjestelmien kehittämistä.

Valmistellaan tarvittavat häiriötilanteiden jätehuoltoa koskevat säännökset, joiden avulla laajoissa ja vakavissa häiriötilanteissa, kuten öljy- ja kemikaalivahingoissa, säteilyvaaratilanteissa ja eläintautiepidemioissa, syntyvän jätteen keräys, kuljetus, välivarastointi ja käsittely kyetään järjestämään joustavasti, mutta kuitenkin suunnitelmallisesti ja hallitusti ympäristön- ja terveydensuojelunäkökohdat huomioon ottaen.

8. Maanpuolustusta tukeva kansallinen osaamis pohja, teknologia, tuotanto ja palvelut

Maanpuolustus asettaa huoltovarmuudelle kriittisiä vaatimuksia. Puolustusvoimien suorituskyvyn ylläpito ja kehittäminen edellyttävät laaja-alaista kansallista osaamis pohjaa, koko yhteiskunnan järjestelmien toimivuutta sekä kilpailukykyistä ja osaavaa suomalaista puolustus- ja turvallisuusteollisuutta. Ulkoisen toimintaympäristön muutos edellyttää lyhyempää varautumisaikaa, mikä korostaa ennalta

tehtyjen varautumistoimien merkitystä. Vakavimmat poikkeusolot on kyettävä hoitamaan kansallisin toimenpitein.

Maanpuolustuksessa käytettävät tekniset ratkaisut perustuvat useisiin eri teknologioihin, mikä asettaa kriittisiä vaatimuksia osaamisen hallinnalle. Kotimaisella teknologiaosaamisella sekä tuotanto- ja palvelutoiminnalla on merkittävä vaikutus puolustusjärjestelmän kokonaistoimintaan sekä sotilaalliseen huoltovarmuuteen. Sotilaalliselle huoltovarmuudelle kriittisiä suorituskykyalueita ovat johtaminen ja verkostotoiminta, tiedustelu, valvonta ja maalittamistuki, vaikuttaminen sekä suoja. Näiden osalta valtioneuvosto varmistaa, että Suomessa säilyy tarvittava teknologinen koulutus ja osaaminen, järjestelmien elinjakson hallinta, tuotanto, tutkimus ja kehitys, suunnittelu, integraatio-, huolto-, ylläpito- sekä kriisiajan vauriokorjauskyky. Puolustusvoimat ylläpitää näihin liittyvien kriittisten teknologioiden listaa.

Valtio ylläpitää ja tukee keskeisiin kansallisiin turvallisuusetuihin liittyvää kriittistä puolustusteollisuutta ja sen osaamista sekä palvelutuotantoa tarvittavin toimenpitein. Huoltovarmuuden ja kriittisten teknologioiden kannalta keskeinen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta sekä kansallinen osaamis pohja ovat tärkeitä. Puolustushallinto yhteistyössä Huoltovarmuuskeskuksen kanssa ylläpitää tärkeimpien sodan ajan kulutusmateriaalien, kuten ruutien ja ampumatarvikkeiden tuotantokapasiteettia sekä välttämättömiä maanpuolustusta tukevia varmuusvarastoja. Puolustushallinto kehittää kriittisen puolustusmateriaalin ja järjestelmien elinjakson hallintaa kumppanuusjärjestelyin.

Puolustusvoimien hankinnoissa varmistetaan huoltovarmuuden turvaaminen järjestelmien koko elinjakson ajan. Elinjakson hallinnan analyysin avulla hankittavan materiaalin ylläpito- ja huoltovarmuusvaatimukset määritellään riittävän aikaisessa vaiheessa, jotta mahdolliset kotimaassa toimivaan teollisuuteen kohdistuvat osaamisvaatimukset voidaan tunnistaa. Maanpuolustuksen kannalta keskeisen materiaalin saatavuus sekä Puolustusvoimien suorituskyvyn kannalta kriittisten järjestelmien integraatio-, ylläpito- ja huoltokyky tulee olla käytettävissä myös poikkeusoloissa riittävässä laajuudessa ja tarvittavalla nopeudella. Kaikkein kriittisimpien järjestelmien itsenäinen käyttö tulee varmistaa kaikissa olosuhteissa.

Valtioneuvosto vaikuttaa Euroopan unionin yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan siten, että sen toimet turvaavat yhdessä kansallisten toimien kanssa riittävän sotilaallisen huoltovarmuuden. Asteittain etenevässä alan yhteistyössä painottuvat poliittiset sitoumukset, joita puolustushallinto pyrkii kehittämään konkreettisempaan suuntaan. Puolustushallinto edistää kahden- ja monenvälistä huoltovarmuusyhteistyötä sotilaallisten suorituskykyjen yhteisen kehittämisen, jakamisen ja käytön mahdollistamiseksi. Tärkeiden kahdenvälisten suhteiden lisäksi keskeistä on yhteistyö EU:n, NORDEF:n ja Naton kanssa. Pohjoismaisessa yhteistyössä korostuvat erityisesti ampumatarvikelogistiikka ja -tuotanto sekä puolustusmateriaalin ylläpito ja varastointi.

Sotilaallista huoltovarmuutta luodaan vahvasti myös koti- ja ulkomaisen teollisuuden yhteistyöllä, mikä edistää näiden välistä keskinäisriippuvuutta. Keskeiset puolustus- ja turvallisuusalan toimijat kehittävät verkostojaan, jatkuvuudenhallintaansa sekä valmiussuunnitteluun puolustushallinnon ja huoltovarmuusorganisaation tukemana.

9. Huoltovarmuustoiminnan rahoitus ja kehitys

Valmiuslain (1552/2011) 12 §:ssä on säädetty viranomaisten velvollisuudesta varautua poikkeusoloihin. Lisäksi erityislainsäädännössä on säädetty julkisille toimijoille velvoitteita varautua toimintaan erityistilanteissa. Näiden varautumistoimien kustannukset tulee sisällyttää viranomaisen toimintamenoihin. Viranomaisten toiminnan rahoituksesta erityistilanteiden aikana säädetään erikseen.

Huoltovarmuuskeskuksen hoidossa olevasta huoltovarmuusrahastosta katetaan huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain (1390/1992) mukaiset menot. Huoltovarmuustoiminnan rahoitus pohjaa käytetään aktiivisesti huoltovarmuusorganisaation ja -toiminnan kehittämiseen sekä huoltovarmuuden tavoitteita tukevien kohdennettujen toimenpiteiden toteuttamiseen.

Tässä päätöksessä tarkoitettujen yksityisten elinkeinonharjoittajien ja muiden yksityisten toimijoiden varautumisesta aiheutuvia menoja voidaan korvata valtion varoista silloin, kun valtiovalta edellyttää

toimijalta elinkeinotoiminnassa noudatettavaa hyvää jatkuvuudenhallintaa voimakkaampia toimenpiteitä. Huoltovarmuusrahaston varojen käytöstä tällaisiin tarkoituksiin säädetään erityislainsäädännössä.

Huoltovarmuuskeskus varautuu siihen, että se pystyy poikkeusoloissa ja niihin verrattavissa olevissa vakavissa häiriötilanteissa rahoittamaan viivytyksettä häiriötilanteiden vuoksi tarpeellisia valtion toimenpiteitä. Selvitetään Huoltovarmuuskeskuksen lainanottovaltuuden ylärajan korottamista.

10. Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan xx päivänä xxkuuta 2018.